

Besøg i UK den 4-8/4 2024

Bettina Bertelsen

Medlem af Ry Menighedsråd

Repræsentant for Skanderborg Provsti i Århus Stift

Medlem af Mellemkirkelig udvalg

Medlem af Folkekirke og religionsmøde udvalg

Der er valg til Menighedsråd i år, 2024.

Jeg er nysgerrig på hvordan man gør i andre lande, og har i TV serier set, at der er mange frivillige i f.eks. England. Jeg havde lyst til at undersøge, hvordan de får det til at fungere der. Samtidig generelt interesseret i den engelske kirke.

Formanden for Mellemkirkelig udvalg i Århus Stift, Jacob K Rasmussen, har (også) en kontakt i England, som han gav videre til mig.

På mail korresponderede jeg med Præst Sally Theakston, Kannik hos biskoppen i Norwich.

Hun ville gerne vise mig engelske kirker og finde frivillige jeg kunne spørge om hvad de laver, hvorfor, hvor længe, osv.

Jeg søgte om tilskud til rejsen og fik bevilliget 6.700 kr. til fly, hotel, parkering, transport mv.

Torsdag aften:

Indlogering på hotel Maids Head i Norwich

Besøg på Sallys Kontor ved Biskoppens hus i Norwich.

Billede af Biskoppens og Sallys kontor:

Her fortalte Sally mig lidt om strukturen i den engelske kirke. At de faktisk er bygget op ca. som i DK, med Provins (?), Stift, Provsti og sogn. (Dioceses, Diocesan Synode, PCC)

Flere steder har de "storpastorater".... Eller en præst til flere kirker – op til 14 kirker til én præst.

I Norwich "stift" har de 650 middelalder kirker. Alle bevaringsværdige, og nogle endda med et stempel som "af international betydning". Heldigvis får de støtte af bl.a. lotto midler til vedligehold. Der er nemlig ingen kirkeskat i England. Her betaler brugere for ydelser – vielser, begravelser, dåber mm. Hvert sogn betaler en del af sin indtægt (parish share) til "stiftet", som betaler præsters lønninger. Alt andet skal betales af frivillige donationer – og rigtig meget arbejde udføres derfor af frivillige. Bl.a. 180 lønnede præster. 30 frivillige (ulønnede) præster – typisk pensionerede eller nogen som har et andet job ved siden af.

Desuden bruger de "Readers" (som blot læser teksten og leder bøn), som har haft korte kurser i kirkehandling og desuden lægmandstjenester.

I England er der også mangel på præster. Flest bliver nu først ordineret som 40 årige. Tidligere var præster yngre når de blev ordineret.

For 30 år siden blev kvindelige præster accepteret.

Senere hyggelig middag med Sally på lokal restaurant.

Fredag:

Mens Sally passede sit job på kontoret i Norwich, gik jeg tur i Norwich, og besøgte nogle kirker.

St Giles kirke.

Deltog i messe med præst Peter. 10 personer til lille messe kl. 10. Godt 30 minutter.

Nadver. Ingen sang og musik.

Efter messen deltog mindst 3 fra menigheden i oprydning og andet frivilligt arbejde.

Jeg fik sludder med Peter, som faktisk har læst noget teologi på universitetet i Århus.

Peter er pensioneret, men trådte til og holdt denne messe.

Katolsk Katedral

I ”den anden ende af byen” – gåafstand.

Her var nok + 50 personer, fordelt på kirkerum, cafe og butik.

Der var fine opholdsrum, hvor den katolske kirkes historie på plancher blev fortalt simpelt og forståeligt.

Katolsk katedral i Norwich

Norwich katedral

Også her er butik og stort velkomstlokale. Og også her en kunne jeg deltage i en lille middagsmesse kl. 12.30.

Her var vi 5 til messe. Præst og en professionel hjælp. Nadver, men ingen sang og musik, men turister rund om, som gik og småsludrede.

Norwich katedral

Knæpuder, broderet af frivillige for op til 100 år siden...

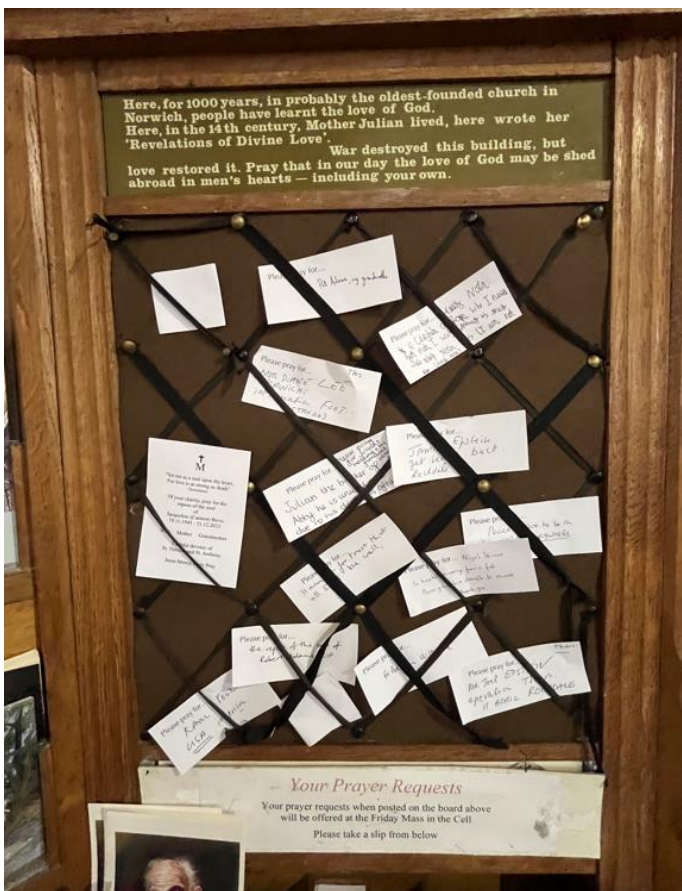
St Julian kirke.

En lokal heltinde, Lady Julian, har fået sin egen lille kirke.

En lille bitte kirke. Lady Julian var den første kvinde som udgav en bog på engelsk (for 650 år siden).

Hun sad i et lille rum i kirken og gav gode råd til søgende. Mente at "størst af alt er kærligheden".

Nu har hun eget besøgscenter og gæstehus.

Her mødte jeg Joshua English (32 år gammel), som er eneste ansatte (udover præsten) i hele dette arrangement. 20 frivillige holder gæstehus og besøgscenter åbent 3 dage om ugen (tidligere 4 -5, men så kom korona). 50% af de frivillige er pensionister og flest er kvinder. Også enkelte studerende og arbejdende mænd er frivillige. Joshua er i øvrigt ikke ansat af kirken, men af en velgørhedsorganisation. Han organiserer friville, er fundraiser, praktisk gris og administrator.

Bønner

Både i St Giles, St Julians og Katedralen blev der læst "private" bønner. Man kan skrive på en fortrykt seddel, hvem man ønsker der skal bedes for. Sedlen lægges i en dertil indrettet kasse eller lignende, og præsten kan vælge at læse sedler højt – og tage dem med i bønnen.

Senere:

Hyggeligt aftenbesøg hos Sally og hendes mand Michael – hvor vi deltog i en ca. 10 min. lang online gudstjeneste sammen med 5 andre...

Flyttede til Dereham på The Romany Rye

Lørdag:

Thusford kirke

Lørdagskaffe (ingen kirkelig handling)

Kirken – lille landsbykirke (ca 100 husstande)

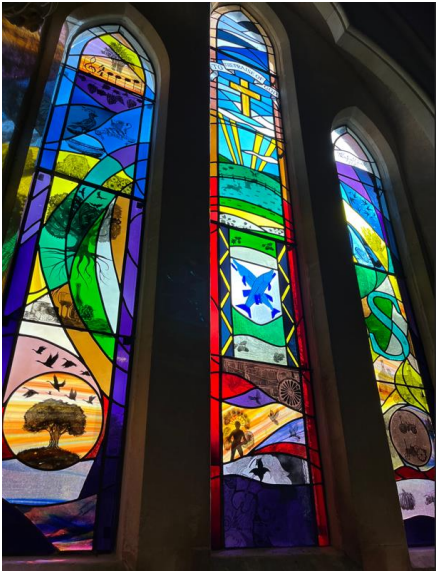

20-30 personer dukker op til kaffe. Både fra eget sogn og fra nabosogne. Og giver et bidrag (økonomisk) undervejs.

Det er naturligvis frivillige der står for arrangementet. Ingen præst er blandet ind i noget. Det er et "community" arrangement. Ofte, når der ikke er noget forsamlingshus, bruges kirken til kaffe eller fællesspisning. Også en måde at skaffe penge til kirken.

En interessant historie her er, at kirken havde et vindue der trængte til at blive skiftet.... Det skal finansieres. Her valgte en lokal frivillig, at forslå en mosaik, hvor 9 personer (husstande) i byen måtte bestemme hvad der skulle være i deres lille del af vinduet, ved at betale 2.000 pund (ca 18.000 kr) Hver del fortæller en del af denne families historie i byen. Frivilligt arbejde bragt til nye højder.

Fakenham kirke
Børnearrangement

Endnu en smuk middelalder kirke

Børnene er faktisk i kirkerummet, hvor de klippe-klistre. De vil blive fortrolige med rummet, og i fremtiden ikke have ”skræk” for at gå ind i en kirke – antageligt.

Nogle af de frivillige, som står for arrangementet

Alison er ”church warden”... både kirketjener, kirkeværge, står for meget af det frivillige arbejde – træner også med koret hver torsdag, - og den 2. torsdag i måneden er der også messer/sang kl 8.00 kl 10.00 og kl 18.30 som hun servicerer til – og hun er frivillig og ulønnet.

Hun var også fabelagtig til at fortælle kirkehistorie til børn,- som de samlede 2 x 5-10 minutter til bibelhistorie i børnehøjde.

Selv blomsterne er skaffet ved en ”blomster fond”... og bundet af frivillige.

Mage af de frivillige bruger ikke kirken – men er blot frivillige.

Kirkegårde

Passes af frivillige... men har også et andet udtryk end danske kirkegårde. I øvrigt er fredningstiden "uendelig"... hvilket naturligvis giver udfordringer.

Anden landsbykirke vi stoppede ved på vejen.

Søndag

Højmesse i Badswell, Sally er præst

Kirken blev ved et uheld ødelagt under krigen, og blev restaureret i 1953. Så der er næsten en ny kirke.

Her har vi en situation, hvor der er 14 kirker der ikke har nogen præst. Tidligere var der én præst til dem alle. Han er stoppet. Nu kommer der lejlighedsvis hjælp fra Stiftet (Sally), og ellers klarer de sig med lægmands gudstjenester, eller frivillige præster – typisk pensionerede præster.

Eksempel på "vagtskemaer for frivillige" – som bytter indbyrdes, hvis nogen bliver forhindret.

READERS, CLEANING/ FLOWERS, REFRESHMENTS ROTA Jan – April 2024				
Date	Service	Readers	Cleaning/Flowers	Refreshments
7th Jan	Holy Communion	Dave		
	Intercessions	Sandi	Carol	Sandi
14th Jan	The 10.30	Sandi Andrew	Carol	Wilhelmina
21st Jan	Family Holy Communion	Angy	Carol	Linda
	Intercessions	Sandi		
28th Jan	Word and Praise	Lin Andrew	Carol	Lin
	Intercessions	Angy		
4th Feb	Holy Communion	Jane N	Patsy	Ken
	Intercessions	Sandi		
12th Feb	The 10.30	Brian Sandi	Patsy	Carol
18th Feb	Family Holy Communion	Linda	Lent no Flowers	
	Intercessions	Sandi	Patsy	Sandi
25th Feb	Word and Praise	Jane E Dave Angy	Patsy No flowers	Angy
	Intercessions			
3rd March	Holy Communion	Lin	Sandi No flowers	Sandi
	Intercessions	Sandi		
10th Mar	The 10.30 WORD + PRAISE	Brian Sandi	Sandi No flowers	Ken
17th Mar	Family Holy Communion WORD + PRAISE Intercessions	Linda Sandi Sandi Lis	Sandi No flowers	Linda
24th Mar	Palm Sunday Word and Praise Intercessions	Jane E Andrew Angy	Sandi No flowers	Lin
29th Mar	Good Friday 2pm Hour Before the Cross	Robin Linda	Sandi	
31st Mar	Easter Day Holy Communion	Robin	Sandi/Julie	Linda and Sandi
7th April	Holy Communion	Angy	Angy	Angy
	Intercessions	Sandi		
14th April	The 10.30	Lin Ruth	Angy	Sandi
21st April	Family Holy Communion	Linda	Angy	Carol
	Intercessions	Sandi		
	Word and Praise	Robin Jane E	Angy	Sandi

READERS, CLEANING/ FLOWERS, REFRESHMENTS ROTA Jan - April 2024

Date	Service	Readers	Cleaning/Flowers	Refreshments
7th Jan	Holy Communion	Dave		
	Intercessions	Sandi	Carol	Sandi
14th Jan	The 10.30	Sandi Andrew	Carol	Wilhelmina
21st Jan	Family Holy Communion	Angy		
	Intercessions	Sandi	Carol	Linda
28th Jan	Word and Praise	Lin Andrew	Carol	Lin
	Intercessions	Angy		
4th Feb	Holy Communion	Jane N		
	Intercessions	Sandi	Patsy	Ken
12th Feb	The 10.30	Brian Sandi	Patsy	Carol
18th Feb	Family Holy Communion	Linda	Lent no Flowers	
	Intercessions	Sandi	Patsy	Sandi
25th Feb	Word and Praise	Jane E Dave Angy	Patsy No flowers	Angy
3rd March	Holy Communion	Lin		
	Intercessions	Sandi	Sandi No flowers	Sandi
10th Mar	The 10.30 WORD + PRAISE	Brian Sandi	Sandi No flowers	Ken
17th Mar	Family Holy Communion WORD + PRAISE Intercessions	Linda Sandi Sandi Lis	Sandi No flowers	Linda
24th Mar	Palm Sunday Word and Praise Intercessions	Jane E Andrew Angy	Sandi No flowers	Lin
29th Mar	Good Friday 2pm Hour Before the Cross	Robin Linda	Sandi	-----
31st Mar	Easter Day Holy Communion	Robin	Sandi/Julie	Linda and Sandi
7th April	Holy Communion	Angy		
	Intercessions	Sandi	Angy	Angy
14th April	The 10.30	Lin Ruth	Angy	Sandi
21st April	Family Holy Communion	Linda		
	Intercessions	Sandi	Angy	Carol
	Word and Praise	Robin Jane E	Angy	Sandi

Også her kunne Sally blot komme ind og være præst. ALT andet blev klaret af frivillige. Velkomst, uddeling af salmebøger, pyntning af kirke, kaffe og endda orgelet, som på forhånd var optaget til alle salmer, så en frivillig kunne afspille musikken fra sin i Pad, idet der ikke var en organist i dag. Samme frivillige sørgede for at 6 personer kunne deltage via zoom.

Desuden en frivillig der læste bøn op midt i gudstjenesten – en bøn hun selv havde skrevet – for menighed, øvrighed, stakler, kongehus osv.

Kirkesanger findes ikke. I nogle større kirker har man kor, som typisk er frivillige og øves af frivillige. Nogle public schools (som her er privat skoler – ellers er det ”stats skoler”) drives af kirker. Hvis børnene synger i kor, får de en billig pris for at gå på skolen. Desuden har man i denne kirke, udover PCC (MR) en forening ”kirkens venner”, som er dem der står for at samle penge ind... står for fund raising. MR og foreningen skal enes om hvad pengene skal bruges til – udover de faste omkostninger.

Denne kirkes skema over hvem der gør hvad hvornår:

Konklusion

Den engelske kirke er i princippet bygget op på samme struktur som den danske. Dog har de hvert år 1/3 af MR på valg. Som i DK er der ikke kamp om pladserne.

Økonomien er dog meget anderledes.

Hvert sogn skal betale sin «parich share» til stiftet, som betaler præsters løn.

Typisk er kun præsten lønnet! Ikke andet personale,- med mindre det er en stor kirke, som med en anden frivillig organisation kan lønne en ekstra person.

Organister KAN være lønnet ved begravelser eller andet, som ikke er højmesse, for hvilken de får en lille årlig betaling for at deltage i. De skal tjene deres løn ved den betaling de får (brugerbetaling) ved begravelse, dåb, vielse mm.

Så rigtig rigtig mange frivillige driver kirkerne! De er typisk blevet opfordret af en som allerede er frivillig. Flere frivillige bruger ikke kirken selv, men bidrager med at binde blomster, lave børnearrangementer, gøre rent, være håndværker eller andet.

Som I DK ser vi flest kvinder i en meget moden alder.

Her er kirken en vigtigere del af et lokalsamfund – især i landsbyer – og endnu mere i landsbyer hvor der ikke er et forsamlingshus. Her bruges kirken som forsamlingshus – mod at deltagere giver et lille frivilligt bidrag til kirken.

Også her er udfordringen, at samme små landsbyer beboes af en aldrende befolkning. Skolen og den lokale butik er lukket – og busser kommer ikke alle steder.

Dereham kirke

Alle kirker jeg så var bygget med lokal "Norfolk flint". Det ser ud til at holde godt 😊

Dereham er en mindre by, med måske 20.000 indbyggere inkl. opland. Her så jeg ikke mindre end 4 forskellige kirker af forskellig kristen observans. Der er konkurrence om menigheden!

Tak for dansk kirkeskat!